

Oppimisen olohuone -toiminnan LÄHTÖKOHTIA

Oppimisen olohuone ESR-hanke 2020
Erialaisten oppijoiden liitto ry

Haapala, Sarsama ja Turja

9.2.2021

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Syntyi tarve kehittää aikuisille suunnattu palvelu oppimisen ja perustaitojen tueksi

Erilaisten oppijoiden liiton näkökulmasta:

- Erilaisia oppimisvaikeuksia on noin 20%:lla väestöstä ja lukivaikeutta noin 5-10%.
- Tukea ei ole riittävästi saatavilla (varsinkaan aikuisuudessa)
- Asiakaskokemukset tukivat tarvetta

Kansalaisten perustaitojen vahvistamiseksi käynnistyi 2014 OKM:n hallinnoima Taito-ohjelma

Kansainvälisen aikuistutkimuksen mukaan:

- Suomessa on suuri joukko työkäisiä (yli 600 000), joiden heikot perustaidot vaikuttavat työllistymiseen, kouluttautumiseen ja pärjäämiseen

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

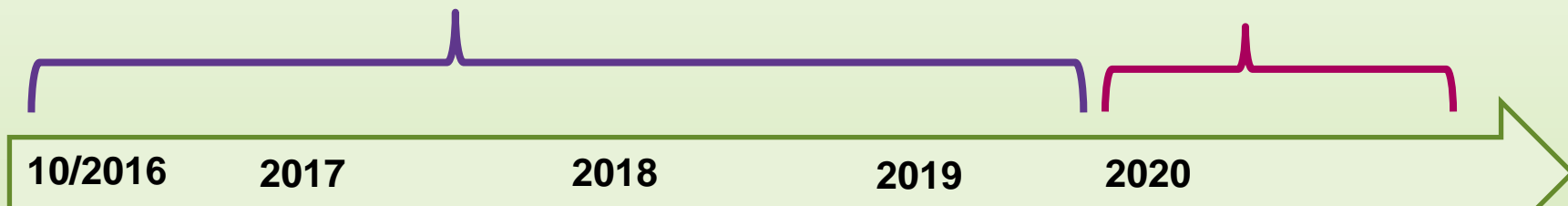
OPPIMISEN OLOHUONE

Toimintamallin taustalla

Taitotuunaajat

Oppimisen olohuone

10/2016

2017

2018

2019

2020

- Henkilökohtaisia ohjauksia
- Mallin kehittäminen yhdessä yhteistyötahojen kanssa
- Useita pilotointeja

Yhteistyö mm:

- Jose ja Hero
- Vauhdittamo/Lahti ja Espoon Ohjaamo
- Stadin ammattioppilaitos ja Amiedu
- Haaga-Helia, Karelia ja Jamk
- Jyväskylän ja Helsingin yliopistot

Aluetyöntekijä
JNS

EOK
Tuuppari

Oppimisen OH:n

- Koulutukset
- Levittäminen
- Mentorointi

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

OPPIMISEN OLOHUONE

Yksilöllinen ohjaus ja oppimisympäristö

Oppimisen olohuone on matalan kynnyksen ohjaus- ja oppimisympäristö, jossa ohjauksen/opetuksen ammattilaiset auttavat aikuisia oppimisen haasteissa.

Oppimisen olohuone antaa mahdollisuuden työikäisille (17-63v.):

- Käsitellä omaan oppimiseen liittyviä kokemuksia.
- Purkaa oppimiseen liittyviä esteitä.
- Kasvattaa itsetuottamusta omaa oppimista kohtaan.
- Hyödyntää omia vahvuuksiaan oppimisessa.
- Kehittää perustaitojaan lukemisessa ja kirjoittamisessa, matematiikassa, digi- sekä opiskelutaidoissa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Oppimisen olohuone toiminnan periaatteet

Helppo tulla

- Ei lausuntoja, ei lähetteitä – vain kokemus tuen tarpeesta riittää
- Neutraali maaperä – ei velvoitteita, ei pakkoa, ei arviointia

Henkilökohtaisiin tarpeisiin perustuvaa

- Tuetaan niissä taidoissa ja tavoitteissa, jotka asiakas määrittää

Hyviä oppimisen kokemuksia

- Huomioidaan aiempi osaaminen ja vahvuudet
- Tekeminen on konkreettista ja käytännönläheistä yhdessä tekemistä
- Hyödynnetään ja harjoitellaan käyttämään oppimisen tuen välineitä

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Mistä tunnistaa Oppimisen olohuoneen mahdollisen asiakkaan?

- Välttelee kirjoittamista, laskemista tai tietoteknisiä laitteita
- Turhautuu oppimisasiossa
- Pelkää epäonnistuvansa
- Ei halua ottaa apua vastaan
- Voi olla levoton tai hermostunut
- Ristiriitaisuus (ei saa osaamistaan esille)
- Ei usko itseensä tai mahdollisuuksiinsa
- On kokenut kiusaamista yms. ikäviä koulukokemuksia
- Ymmärtää asioita helposti väärin/eri näkökulmasta

Oppimista voi vaikeuttaa:

- Oppimisvaikeudet
- Stressi
- Elämäntilanne
- Muutokset
- Mielen terveyden haasteet
- Sairaudet
- Lääkitykset
- Jännittäminen
- Ja moni muu....

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Syitä tulla Oppimisen olohuoneeseen

- Käännekohta
- Nivelvaihe
- Kriisi
- Stressi
- Edellisistä opinnoista kauan aikaa
- Läheisen oppimisvaikeus(?)

”Kuitenkin oppimisvaikeus kummitteli taustalla taka-piruna, johon liittyvät kielteiset kykyuskomukset aktivoituivat stressaavissa oppimis- tai koetilanteissa.”
(Vattulainen, 2014)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Miksi tulin Oppimisen olohuoneeseen?

Asiakkaiden palaute

- ”Tarvitsin tukea opintoihin, aikataulutukseen ja muuhun opiskeluasioihin liittyvää neuvoa.”
- ”Minun oli hankala aloittaa itsenäistä opiskelua.”
- ”Minulla oli vaikeuksia lääkelaskuissa. En kokenut saavani oppia ammattikorkeakoulussa. Myös tenttikirjojen lukeminen hankalaa sekä keskittyminen.”
- ”Minulla oli vaikeuksia koulussa kielten ja matikan tehtävissä.”
- ”Aloitin ammatilliset opinnot syksyllä, ja peruskoulutusta asti ollut matematiikan osaaminen vaikeutti opintoja.”
- ”ADHD (ei diagnoosia vielä).”
- ”Kouluni kuraattori ehdotti tällaista vaihtoehtoa.”
- ”Tarvitsin apua gradun tekoon!”

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Miten Oppimisen olohuoneessa tuetaan henkilökohtaisia oppimisen taitoja?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Mitä tavoitellaan

**Onnistumisen
kokemuksia**

**Vaihtoehtoisia tapoja ja uusia
näkökulmia oppimiseen**

**Kokemuksien ja vahvuuksien
hyödyntämistä oppimisessa**

**Osaamisen ja
onnistumisen
huomaaminen**

**Toimivien keinojen siirtämistä
toiseen asiayhteyteen**

Oppimisen olohuoneen ajattelutavan taustalla

Omien oppimisen haasteiden hyväksyntä ja ymmärrys

Kokemuksellinen oppiminen

Sosiokonstruktivistinen oppiminen

Ratkaisukeskeisyys

Aktiivinen ohjaus ja oppiminen

Sosiodynaaminen ohjaus

Ajattelutapa, suhtautumistapa, lähestymistapa

”Oppimisen olohuoneen mindset”

- Asioita lähestytään kokonaisvaltaisesti.
- Asiakkaan tarpeet ja tavoitteet ovat toiminnan lähtökohta.
- Huomioidaan yksilölliset erot kognitiivisissa taidoissa ja perustaitojen puutteet.
- Lähdetään tekemään asioita yhdessä (neuvotaan, ohjataan, mallinnetaan).
- Uuden oppimisessa hyödynnetään aiempaa osaamista ja vahvuuksia.
- Ei pidetä ”pitäisi osata” -taitoja itsestäänselvyytenä, vaan tarkastellaan niitä.
- Pilkotaan asiat riittävän pieniin paloihin ja ohjataan ymmärtämään syy-seuraussuhteita (kyseenalaistetaan).

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Kuinka prosessi etenee asiakkaan kohdalla?

1. Tarpeen tunnistaminen

2. Yhteydenotto ja tapaamisen sopiminen.

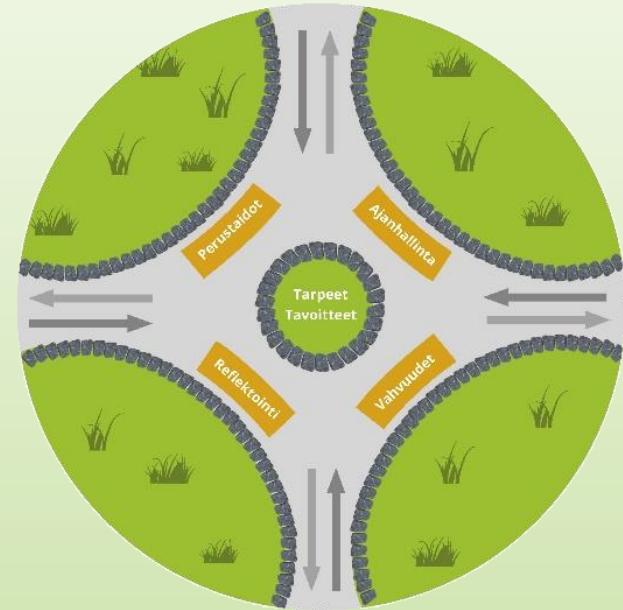
3. Tarpeiden ja tavoitteiden kartoitus

4. Työskentely

5. Reflektointi

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Miten oppimisen olohuone on vaikuttanut asiakkaisiin?

- Lisääntynyt itsetuntemus ja –luottamus
- Aktivoituminen
- Perustaitojen kehittyminen
- Lisääntynyt hyvinvointi
- Lisääntynyt työ- ja toimintakyky
- Uudet konkreettiset keinot ja toimintatavat
- Uudelleen motivoituminen
- Tehtävien loppuun saattaminen

Lähde: Taitotuunaajat ESR-hanke ja Elinikäisen oppimisen keskus ESR-hanke

”Kiitos olet tehnyt minut rohkeamman ja onnellisemman ihmisen”. Asiakas 47v.

”Lisää empatiaa enkä suhtaudu enää niin ennakkoluuloisesti oppimis- yms. vaikeuksissa olevien auttamiseen”. Asiakas 30v.

”Olen saanut paljon tukea ja apua tehtävien tekemisessä ja myös henkisestä tukea”. Asiakas 43v.

”Itsevarmuutta, uskoa itseen ja omiin taitoihin, erilaisia opiskelutekniikoita, positiivista ajattelua, pääsykokeisiin valmistautumistekniikoita”. Asiakas 34v.

”Varmuutta ja usko opintoihin. Vinkkejä erilaisista tavoista ja menetelmistä. Paremmiin hyväksymään itsensä erilaisena oppijana”. Asiakas 24v.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Perehdy aiheeseen lisää ja lähteet

- Aikuisten oppimisvaikeudet näkökulmia selviytymiseen. Korkeamäki 2010.
- Oppimisen vaikeudet. Toim.teos, 2019. NMI.
- Lukivaikeudesta lukitukseen. Toimittaneet Takala ja Kairaluoma. 2019.
- Yhteisellä matkalla - Aikuisten ohjauksen vaikuttavuutta etsimässä. Toim. Niemi-Pynttari ja Ryhänen. 2013
- ADHD -aikuisen selviytymisopas. Tutkittua tietoa ja käytännön vinkkejä. Salakari & Virta 2012.
- Oppimisen olohuone-tukea aikuisen oppimiseen. 2019. Taitotuunaajat ESR-hanke.
- Ohjauksesta oivallukseen. Ohjausteorian käsittelyä. Ojanen, S.2009.
- Miten aikuisten perustaidot määritellään. Mäkinen, M. Aikuiskasvatustiede 4/2018.
- Vattulainen, E. 2014. Laiska, tyhmä, saamaton. Aikuisten kokemuksia oppimisvaikeuksista. Opinnäytetyöraportti. Saimaan ammattikorkeakoulu.

